

تاریخ

- ۱- گزینه «۳» - یورش‌ها و غارت‌گری‌های پیاپی آشوریان، زمینه اتحاد قبایل پراکنده ماد را فراهم آورد. کورش مدتی پس از به قدرت رسیدن، به آسیای صغیر لشکرکشی کرد و حکومت لیدی و سایر دولت‌شهرهای آن‌جا را شکست داد و شهر ثروتمند سارد، پایتخت لیدی و تمامی آسیای صغیر را به تصرف خود درآورد. در نتیجه این فتوحات، حکومت هخامنشیان به ثروت هنگفتی دست یافت و با دولت‌شهرهای یونانی همسایه شد. (عبدالملکی) (پایه دهم - درس نهم - از ورود آریایی‌ها تا پایان هخامنشیان - ماد، نخستین حکومت آریایی ایران - صفحه ۸۱ و ۸۳) (دشوار)
- ۲- گزینه «۱» - حکومت اشکانی بر اثر جنگ‌های پیاپی با امپراتوری روم در مرزهای غربی و نیز درگیری‌های نظامی در مرزهای شرقی، در اوایل قرن سوم میلادی به سستی گرایید. از این‌رو، برخی حاکمان محلی در صدد نافرمانی برآمدند. (عبدالملکی) (پایه دهم - درس دهم - اشکانیان و ساسانیان - اشکانیان - صفحه ۹۳) (متوسط)
- ۳- گزینه «۱» - در رأس تشکیلات سیاسی و اداری هخامنشیان، پادشاه قرار داشت که از اختیارات فراوانی در اداره امور کشور برخوردار بود. پادشاهان هخامنشی، به ویژه داریوش یکم، ادعا می‌کردند که به خواست اهورمزدا به مقام پادشاهی دست یافته‌اند و به یاری او بر کشور فرمان می‌راندند. این ادعا به نوعی به حکومت آنان جنبه دینی می‌داد و مردم را تشویق و ترغیب به فرمان‌برداری از آنان می‌کرد. (عبدالملکی) (پایه دهم - درس یازدهم - آیین کشورداری - نظام سیاسی و اداری - صفحه ۹۹) (متوسط)
- ۴- گزینه «۲» - نظام طبقاتی جامعه ایران در عصر ساسانی تحت تأثیر دو عامل گسترش یافت و تثبیت شد: عامل نخست، تأسیس حکومت مرکزی قدرتمندی بود که خاندان ساسانی با توسعه تشکیلات اداری و دیوانی به وجود آوردند. از این‌رو، گروه جدیدی به نام دبیران در این دوره به طبقه حاکم افزوده شد. عامل دوم، رسمیت یافتن دین زرتشتی و افزایش نفوذ و اختیارات موبدان بود. (عبدالملکی) (پایه دهم - درس دوازدهم - جامعه و خانواده - دوره ساسانیان - صفحه ۱۱۱) (متوسط)
- ۵- گزینه «۴» - پرتغالی‌ها و اسپانیایی‌ها نخستین استعمارگرانی بودند که به هند وارد شدند. در سده ۱۸ ام، دولت‌های فرانسه، هلند و انگلستان نیز وارد هندوستان شدند و با تأسیس شرکت‌های بزرگ تجاری با نام کمپانی هند شرقی فعالیت‌های استعماری خود را گسترش دادند. استعمارگران اروپایی به تدریج با دامن زدن به اختلافات دینی و قومی در هند، بخش‌هایی از آن سرزمین را تصرف کردند. (عبدالملکی) (پایه دوازدهم - درس دوم - ایران و جهان در آستانه دوره معاصر - جهان در آستانه دوره معاصر - صفحه ۲۵) (متوسط)
- ۶- گزینه «۳» - پس از مرگ کرامول، مجلس و نظام سلطنت دوباره احیا شدند، اما پادشاه انگلستان، به مجلس توجهی نداشت. از این‌رو، بار دیگر با یکدیگر ستیز کردند تا اینکه مجلس پیروز شد. این اتفاق در تاریخ انگلستان به انقلاب باشکوه شهرت دارد. یکی از پیامدهای این انقلاب این بود که منشأ الهی سلطنت نفی و مجلس منشأ قدرت و تعیین‌کننده اختیارات پادشاه شناخته شد. (عبدالملکی) (پایه دوازدهم - درس دوم - ایران و جهان در آستانه دوره معاصر - جهان در آستانه دوره معاصر - صفحه ۲۶) (دشوار)
- ۷- گزینه «۴» - ایل قاجار از جمله ایل‌های قزلباش بود که به شاه اسماعیل صفوی در تأسیس حکومت یاری رساندند. شاه عباس اول برای مقابله با حملات ازبکان، ایل قاجار را مانند بسیاری از ایل‌های دیگر به مناطق شمال شرقی ایران کوچاند و در ناحیه استرآباد (دشت گرگان)، اسکان داد. قاجاریان پس از سقوط صفویه، برای مقابله با افغان‌های شورشی به تهماسب دوم صفوی پیوستند. (عبدالملکی) (پایه دوازدهم - درس سوم - سیاست و حکومت در عصر قاجار (از آغاز تا پایان سلطنت ناصرالدین شاه) - تحولات سیاسی - صفحه ۳۲) (آسان)
- ۸- گزینه «۱» - ناپلئون که سیاست توسعه‌طلبانه‌ای را در اروپا و جهان دنبال می‌کرد، با مانع بزرگی همچون انگلستان روبرو شد که به دلیل جزیره‌ای بودن و برخورداری از نیروی دریایی قدرتمند، توان رویارویی مستقیم با آن را نداشت. بنابراین، تصمیم گرفت رقیب خود را با هجوم به مستعمراتش از پای درآورد. از این‌رو، نخست مصر را تصرف کرد و سپس در صدد حمله به هندوستان برآمد. اتحاد سیاسی و نظامی ایران و فرانسه زیاد دوام نیاورد؛ زیرا ناپلئون اندکی بعد تمام تعهدات خود در برابر ایران را زیر پا گذاشت و با روسیه صلح کرد؛ هیئت نظامی فرانسوی را از ایران فراخواند و حکومت قاجار را در مقابل روس‌ها تنها گذاشت. (کتاب درسی با تغییر) (پایه دوازدهم - درس سوم - سیاست و حکومت در عصر قاجار (از آغاز تا پایان سلطنت ناصرالدین شاه) - روابط خارجی، صفحه ۴۵ و ۴۶) (متوسط)
- ۹- گزینه «۲» - در این دوره سه شیوه تولید وجود داشت:
  - ۱- شیوه تولید سه‌م‌بری دهقانی، که در آن ساکنان روستاها و کشاورزان از تولید، سهم معینی را دریافت می‌کردند.
  - ۲- شیوه تولید خرده‌کالایی دولتی و خصوصی ویژه اقتصاد شهری بود. این گروه از کارگران و اصناف و تولیدکنندگان شهری در کارگاه‌ها و مراکز تولید شهری به کار اشتغال داشتند.
  - ۳- شیوه تولید شبانکارگی (شبانی) یا ایلداری که مختص ایلات و کوچ‌نشینان بود؛ نظیر تولید گوشت، پوست، پشم، گلیم، فرش ایلاتی و لبنیات. (عبدالملکی) (پایه دوازدهم - درس چهارم - اوضاع اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی عصر قاجار - اوضاع اقتصادی - صفحه ۴۹) (متوسط)
- ۱۰- گزینه «۳» - در دوره قاجار، نگاه برخی حاکمان داخلی و روشنفکران به پیشرفت‌های کشورهای اروپایی دوخته شده بود. از سوی دیگر، برخی از کشورهای استعمارگر نیز به دلیل منافع خود، در صدد تغییر روش‌های تعلیم و تربیت در ایران بودند. در چنین فضایی و پس از آشنایی با پیشرفت‌های ایجاد شده در اروپا، نخستین مدرسه‌ها به دست مسیونرهای اروپایی و آمریکایی، تأسیس شد و بعد از آن، حکومت قاجار و برخی افراد سرشناس فرهنگی و سیاسی نیز تصمیم گرفتند تا مدارس جدیدی در ایران براساس روش‌های جدید تعلیم و تربیت عمومی، تأسیس کنند. (سراسری خارج از کشور ۹۸ با تغییر) (پایه دوازدهم - درس چهارم - اوضاع اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی عصر قاجار - نگاهی به اوضاع علمی و فرهنگی ایران عصر قاجار، صفحه ۵۴) (آسان)